

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 744/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. decembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], Pozimkowa 1, Kędzierzyn-Koźle, Poľská republika, zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Zuzanou Kvakovou, J. M. Geromettu 146/1, Žilina, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 21 Scud 26/2014 z 12. augusta 2015 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžso 8/2016 z 29. marca 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] Poľská

republika (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Zuzanou Kvakovou, J. M. Geromettu 146/1, Žilina, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj ustanovení čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 Scud 26/2014 z 12. augusta 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžso 8/2016 z 29. marca 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca (ďalej len „pobočka Sociálnej poisťovne“) vydala 13. septembra 2013 rozhodnutie č. 44888-1/2013-CA (ďalej len „rozhodnutie z 13. septembra 2013“), ktorým rozhodla, že sťažovateľovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 1. februára 2012. Odvolanie podané proti rozhodnutiu pobočky Sociálnej poisťovne z 13. septembra 2013 Sociálna poisťovňa, ústredie zamietla rozhodnutím č. 17442-2/2014-BA zo 16. januára 2014 a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila ako vecne správne.

Napadnutým rozsudkom krajský súd žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania označených rozhodnutí správnych orgánov, v plnom rozsahu zamietol. O odvolaní sťažovateľa proti napadnutému rozsudku krajského súdu rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom, ktorým rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bol ukrátený na svojich základných právach garantovaných ústavou a práve, ktoré mu garantuje dohovor. Podľa jeho názoru najvyšší súd porušil jeho práva zaručené čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že v napadnutom rozsudku „... *absentuje odkaz na právne predpisy, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal, nezaoberá sa právnym zdôvodnením svojho rozhodnutia a v rámci*

odôvodnenia sa vôbec nezaobera rozsiahlymi námietkami sťažovateľa uvedenými v odvolaní“, čo sťažovateľ považuje „... za nedostatočné, zakladajúce arbitrárnosť rozhodnutia“. Okrem uvedeného sa podľa tvrdení sťažovateľa najvyšší súd a ani krajský súd kvalifikovane nevysporiadali so záznamom č. 34099-2/2013-CA z 8. marca 2013 o vykonaní kontroly zameranej na prevenciu reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky, ktorý sťažovateľ považuje za nosný dôkaz v predmetných konaniach. V tomto kontexte ďalej uvádza, že „... tak ako prvostupňový správny orgán (Sociálna poisťovňa, pobočka Čadca), v rámci odvolacieho konania aj druhostupňový správny orgán (Sociálna poisťovňa Ústredie), ako aj konajúci prvostupňový správny súd (Krajský súd Žilina) považovali otázku reálneho výkonu činnosti sťažovateľa ako zamestnanca podstatnú pre vydanie rozhodnutia o vzniku/nevzniku poistenia v zmysle Zákona o SP podľa slovenskej legislatívy, napriek tomu, že táto otázka bola v zmysle vyššie uvedeného vyriešená už v rámci konania o kontrole, ktorej výsledkom bol záznam č. 34099-2/2013-CA... vôbec na túto skutočnosť pri vydaní svojich rozhodnutí nereflektovali. Rovnako aj Najvyšší súd, aj napriek ďalším dôkazom predloženým v správnom, ako aj súdnom konaní... zásadne polemizoval o reálnosti vykonávania práce sťažovateľa ako zamestnanca a už vyriešenú prejudiciálnu otázku podstatnú pre vydanie ústavnou sťažnosťou napádaného rozhodnutia odignoroval.“.

Namietané porušenie čl. 7 ods. 2 ústavy spočíva podľa sťažovateľa v tom, že *„... krajský súd ako prvostupňový a rovnako aj Najvyšší súd ako súd odvolací odmietol aplikovať v danej veci nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 a jeho čl. 11 ods. 1 vo väzbe na čl. 13 ods. 3 ako aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009 a čl. 14-16“.* K porušeniu čl. 2 ods. 2 ústavy došlo podľa názoru sťažovateľa svojvoľnou aplikáciou príslušných právnych noriem a vykonaných dôkazov. Napokon k namietanému porušeniu čl. 39 ods. 1, čl. 40 a čl. 52 ods. 2 ústavy malo podľa tvrdenia sťažovateľa dôjsť tým, že svojimi rozhodnutiami všeobecné súdy porušili princíp rovnakého zaobchádzania s poukazom na to, že zamestnávateľ sťažovateľa zamestnáva aj iných občanov Poľskej republiky, proti ktorým postupovali orgány verejnej správy odlišne, a to tak, že im vznikli

príslušné sociálne poistenia podľa podmienok ustanovených právnymi normami Slovenskej republiky.

Na základe v sťažnosti uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu boli porušené čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy, ako aj základné práva zaručené čl. 39 ods. 1, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo podľa čl. 6 dohovoru, zrušil napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu a krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal mu úhradu trov konania, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho zastupovaním v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv zaručených ústavou a práva zaručeného dohovorom, ako aj ním označených ustanovení ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základných práv zaručených ústavou a dohovorom a ustanovení ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu, poukazuje na čl. 127 ods. 1 ústavy, v súlade s ktorým ústavný súd disponuje pri ochrane poskytovanej fyzickým alebo právnickým osobám len subsidiárnou právomocou. Zo subsidiárnej právomoci ústavného súdu vyplýva, že právomoc ústavného súdu sa uplatní až vtedy, keď ochranu základných práv a slobôd nemôžu sťažovateľovi poskytnúť všeobecné súdy (I. ÚS 269/06). Ak sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa mohol ochrany základných práv alebo slobôd domôcť využitím dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred všeobecnými súdmi a aj sa takejto ochrany reálne domáhal, ústavný súd sťažnosť odmieta pre nedostatok právomoci (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj urobil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť meritórne o tejto časti sťažnosti. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Z už citovaného § 25

ods. 2 zákona o ústavnom súde totiž vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Z obsahu sťažnostnej argumentácie sťažovateľa vyplýva, že namieta primárne porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu garantovaného prostredníctvom čl. 46 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že medzi základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a preto namietané porušenie uvedených práv možno posudzovať spoločne.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ namieta primárne porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého z obsahu toho základného práva vyplýva predovšetkým ústavou garantovaná možnosť každého na reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavnému súdu (vzhľadom na jeho ústavné postavenie) zásadne neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právne posúdenie vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je vo vzťahu k všeobecným, resp. správny súdom prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (obdobne napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné (správne) súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Podľa konštantnej judikatúry sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným (správny) súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému

uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (obdobne pozri aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

Vo všeobecnosti ústavný súd považuje za potrebné poukázať na špecifické črty súdneho prieskumu, ktorý bol vo veci sťažovateľa uskutočňovaný ešte podľa v tom čase platnej a účinnej druhej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), ktoré spočívajú v tom, že úlohou (správneho) všeobecného súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu posúdiť, či si pre vydanie rozhodnutia príslušný správny orgán v preskúvanom prípade zadovážil dostatok skutkových podkladov, zistil vo veci skutočný stav a či konal v súčinnosti s účastníkom konania, a ďalej predovšetkým to, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či najvyšší súd v napadnutom rozsudku rešpektoval uvedené osobitosti správneho súdnictva a či je zároveň z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný s prihliadnutím na už citovanú judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

Ústavný súd sa na účel vyhodnotenia sťažnostnej argumentácie sťažovateľa oboznámil s odôvodnením napadnutého rozsudku najvyššieho súdu (v spojení s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu) a na tomto základe konštatuje, že z neho vyplýva, že rovnako ako krajský súd aj odvolací súd dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by sťažovateľ reálne vykonával činnosť zamestnanca u zamestnávateľa, a preto neboli splnené podmienky pre aplikáciu čl. 13 ods. 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 833/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa, že najvyšší súd sa v rámci svojho odôvodnenia vôbec nevysporiadal so záznamom o vykonaní kontroly zameranej na prevenciu reálneho výkonu činnosti zamestnancov, považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy podmienky a podrobnosti súdnej a inej právnej ochrany ustanoví zákon. Týmto zákonom bol až do jeho zrušenia Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 132 OSP súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Záznam o vykonaní kontroly zameranej na prevenciu reálneho výkonu činnosti zamestnancov je len jedným z dôkazov, na základe ktorých všeobecné súdy vo veci rozhodli. Skutočnosť, že v rámci konania o kontrole zameranej na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov bol zo strany kontrolujúceho subjektu vyhotovený záznam o kontrole, v žiadnom prípade nezakladá prekážku rozsúdenej veci a neuberá právomoc všeobecnému súdu posudzovať otázku, či v okolnostiach daného prípadu došlo alebo nedošlo k reálnemu výkonu závislej práce. Súdnym prieskumom, vykonávaním dôkazov a ich následným vyhodnocovaním v súlade s procesnými normami vo vzťahu k nastolenej otázke nemohlo zo strany všeobecných súdov dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa. Nie je namieste ani tvrdenie, že odvolací súd odignoroval sťažovateľom označený záznam ako dôkaz, naopak, najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku s odkazom na napadnutý rozsudok krajského súdu jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo tento záznam nie je pre posúdenie veci rozhodný, ktoré iné dôkazy považuje za relevantné a aké závery pri aplikácii konkrétnych právnych predpisov z nich vyvodzuje. Úlohou ústavného súdu nie je opätovne vyhodnocovať dôkazy, prípadne prehodnocovať skutkový stav, ako to požaduje sťažovateľ vo svojej sťažnosti.

Neobstojí ani námietka sťažovateľa, že odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu je „nedostatočné, zakladajúce arbitrárnosť rozhodnutia“, keďže sa najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil len na konštatovanie správnosti postupu krajského súdu s tým, že sa „nevysporiadal so všetkými jeho námietkami v podanom odvolaní“. Ústavný súd k tomu v prvom rade uvádza, že Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 219 ods. 2 výslovne umožňoval odvolaciemu súdu obmedziť sa v odôvodnení svojho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, ak sa s ním v celom rozsahu stotožňuje. Ak teda najvyšší súd v odôvodnení svojho rozsudku

využil takúto procesnú ekonómiu a v podstatnom len odkázal na napadnutý rozsudok krajského súdu, to samo osebe nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu. V posudzovanom prípade dokonca najvyšší súd konal nad rámec procesného minima, keď v podstatnom napokon opakovane zhrnul dôvody a právne argumenty, pre ktoré odvolaniu sťažovateľa nevyhovelo.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že z jeho odôvodnenia jednoznačne vyplýva, že najvyšší súd sa vecou sťažovateľa požadovaným spôsobom zaoberal, že príslušné právne normy interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, rozviedol, akými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil, a svoje rozhodnutie tiež zrozumiteľne a preskúmateľným spôsobom odôvodnil. Ústavný súd na tomto základe konštatuje, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom nemohol porušiť základné práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a ani jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru.

Sťažovateľ považuje za porušenie práva na súdnu ochranu aj tú skutočnosť, že najvyšší súd ako odvolací súd (podľa jeho tvrdenia) „... *odmietol aplikovať v danej veci nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 a jeho čl. 11 ods. 1 vo väzbe na čl. 13 ods. 3 ako aj nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo dňa 16. septembra 2009 a čl. 14-16*“. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa zaoberal aj touto otázkou a v odôvodnení svojho rozhodnutia k tomu uviedol: „*Z dôvodu preukázania, že žalobca vykonáva samostatne zárobkovú činnosť v Poľskej republike a z dôvodu, že nebolo preukázané vykonávanie činnosti žalobcu ako zamestnanca u zamestnávateľa na území SR, je zrejmé, že žalobca podlieha výlučne právnym predpisom členského štátu, v ktorom vykonáva samostatne zárobkovú činnosť podľa čl. 11 ods. 3 písm. a) základného nariadenia. S poukazom na čl. 11 ods. 3 písm. c) základného nariadenia teda neboli splnené podmienky pre aplikáciu čl. 13 ods. 3 základného nariadenia, nakoľko nebol preukázaný reálny, skutočný súbeh vykonávania činnosti žalobca ako SZČO a zamestnanca v dvoch členských štátoch.*“

Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu zjavne vyplýva, že najvyšší súd neodmietol aplikovať označené nariadenia Európskeho parlamentu a Rady bezdôvodne, ale pri ich výklade dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa nebola naplnená hypotéza týchto právnych noriem, a teda nebola možná ani ich aplikácia. Ústavný súd tak dospel k záveru, že ani táto argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá indikovať možné porušenie základných práv sťažovateľa garantovaných čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 39 ods. 1 a čl. 40 ústavy dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

Z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že sťažovateľ porušenie základných práv podľa čl. 39 ods. 1 a čl. 40 ústavy namieta v priamej príčinnej súvislosti s namietaným porušením jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo dôjsť ani k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 39 ods. 1 a čl. 40 ústavy.

Navyše čl. 39 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 52 ods. 2 ústavy priznáva základné právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu a strate živiteľa len občanom Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené je a priori vylúčená možnosť vyslovenia porušenia namietaného základného práva vo vzťahu k sťažovateľovi, ktorý je poľským štátnym občanom.

S prihliadnutím na odôvodnenie sťažnosti je zrejmé aj to, že argumentácia sťažovateľa neumožňuje vysloviť ani porušenie základného práva na ochranu zdravia a bezplatnú zdravotnú starostlivosť podľa čl. 40 ústavy, keďže predmetom preskúmania v konaní o sťažnosti bola ústavná akceptovateľnosť rozhodnutia všeobecných súdov konajúcich vo veci sociálneho poistenia sťažovateľa, a nie zdravotného poistenia, prípadne poskytovania zdravotnej starostlivosti. V danom prípade teda absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 40 ústavy a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol pri predbežnom prerokovaní aj túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.4 K namietanému porušeniu čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu

V súvislosti s namietaným porušením čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2 a čl. 52 ods. 2 ústavy ústavný súd uvádza, že citované ustanovenia ústavy majú charakter ústavných princípov, resp. všeobecných interpretačných pravidiel, ktoré sú všetky orgány verejnej moci povinné pri výklade a uplatňovaní ústavy rešpektovať, a preto sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 119/07).

Keďže predmetom tohto konania je rozhodovanie o porušení základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, možno v tomto konaní uvažovať o porušení označených článkov ústavy len v spojení s porušením konkrétneho základného práva alebo slobody. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu nemohlo dôjsť k porušeniu žiadneho zo sťažovateľom označených základných práv garantovaných ústavou, ani práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohol dospieť ani k záveru o porušení čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 2, ani čl. 52 ods. 2 ústavy, a preto sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa, ktoré v sťažnosti uplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2017